

Tisková zpráva

Do lékárny nejen pro léky, ale i pro odbornou radu zdravotníka, který se v léčivech i zdraví skutečně vyzná a pacienti poradí

Praha 21. října 2021

V dnešní době je k dispozici opravdu široká nabídka léků bez předpisu i doplňků stravy, které jsou často podpořeny masivní reklamou. Právě jejich relativně snadná dostupnost, v některých případech i mimo lékárny, může mít i negativní vliv na lidské zdraví. Pokud je možné řešit zdravotní problém samoléčbou, je vždy nejjistější poradit se v lékárně. Lékárníci léčivým přípravkům rozumí a sledují také průběžně odborné studie, jejichž poznatky mohou hrát klíčovou roli v rozhodnutí, zda je daný lék, a to i ten bez předpisu, vhodný, nebo kontraindikovaný pro daného pacienta. Lékárník poskytne pacientovi srozumitelnou radu a mnohdy doporučí i jiný, vhodnější přípravek s ohledem na ostatní okolnosti, o kterých nemusí mít pacient povědomí. Nezřídka pacient také od lékárníka dostane doporučení, že už je čas zdravotní stav konzultovat přímo s lékařem.

Rada k nezaplacení i bez receptu v ruce

Lékárnu je vhodné navštívit nejen s receptem v ruce, ale i pokud potřebujeme lék bez předpisu, doplněk stravy či zdravotnický prostředek. Ve všech těchto případech se nám v lékárně dostane od univerzitně vzdělaného zdravotníka erudované pomoci, která může být v některých případech doslova k nezaplacení. Protože i nevhodně užitý lék proti akutní bolesti, po kterém často bezmyšlenkovitě sáhneme, může způsobit velké zdravotní komplikace.

„I v rámci samoléčby mohou lékárníci pacientům doporučit jiný lék než ten, pro který si původně do lékárny přišli. Pacientem požadovaný lék může být pro daného pacienta například nevhodný s ohledem na jiné užívané léky nebo další onemocnění. Nyní přichází doba, kdy lékárníci nejčastěji poskytují rady dospělým i rodičům dětských pacientů při akutním respiračním onemocnění, včetně onemocnění covid-19. Pacienti se snaží nejprve svůj stav řešit samoléčbou a vyhledávají odbornou pomoc v nejbližší lékárně. K praktickému lékaři se často vydají až při závažnějších komplikacích nebo na doporučení lékárníka,“ upřesňuje **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident České lékárnické komory (ČLnK)**. Velkou výhodou je rovnoměrná síť lékáren napříč republikou. Zejména v menších městech je pak lékárna skutečně nejdostupnějším zdravotnickým zařízením, které pacienti hojně navštěvují a lékárníci své pacienty většinou dobře znají.

Dostupnost léku mimo lékárnu neznamena bezvýhradnou bezpečnost. Poradte se

„Pozor byste si měli dát například na užívání léků s obsahem paracetamolu, které jsou dostupné i mimo lékárny. Jeho široká dostupnost může vyvolávat falešný pocit o jeho absolutní bezpečnosti. Lidé ho navíc užívají, i když to není potřeba, přitom je právě tento lék poměrně častou příčinou jaterních poškození, či dokonce otrav. Nejčastěji lidé chybují nevědomým kombinováním více přípravků s jeho obsahem nebo zkrácením intervalů mezi dávkami,“ upozorňuje **viceprezident ČLnK PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D.** Mnoho

pacientů si před samoléčbou také neprostuduje nebo neporozumí příbalovému letáku, a tak neví, že větší dávkou ani zkrácením intervalu nedojde ke zvýšení účinku. I toto je důležitou rolí lékárníka, který pacienta edukuje o užívání a dávkování konkrétního přípravku.

Doplňěk stravy není lék. I přesto je lepší jej vybrat v lékárně a neriskovat padělek

Mnoho lidí od doplňku stravy očekává stejný účinek jako od léků, ale tak tomu není. Mezi registrovanými léky – na předpis i bez něj – a doplňky stravy jsou zásadní rozdíly. Registrované léky podléhají povinné přísné kontrole během výroby i po ní a musí mít prokázaný účinek. Taková povinnost pro výrobce doplňků stravy neexistuje. Pokud se některé přípravky vyskytují jak ve formě doplňku stravy, tak i ve formě léku bez předpisu, pro bezpečnost a účinnost je vhodnější zvolit lék.

Do skupiny léků na předpis patří přípravky registrované Státním ústavem pro kontrolu léčiv (SÚKL) nebo Evropskou lékovou agenturou. Registrace přípravku je podmínkou jeho vstupu na trh a zároveň potvrzením jeho složení, bezpečnosti a účinnosti. Jsou to vysoce účinná léčiva, jejichž výdej musí být omezen na konkrétního pacienta a pacient musí být lékárníkem dostatečně poučen o jejich správném užívání, aby se předešlo zbytečným nežádoucím účinkům. Již od roku 2019 lékárníci identitu každé krabičky léku na předpis před vydáním ověřují, proto mají pacienti jistotu, že si z lékárny neodnesou padělek.

Léky bez předpisu se užívají k samoléčbě některých lehčích onemocnění, jako jsou rýma, kašel, bolest v krku, nachlazení, bolest apod. I léky bez předpisu jsou registrovány Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Jejich výdej pacientovi musí být proveden řádně, podle zákona o léčivech, s odborným poradenstvím lékárníka, tak aby se předešlo případným interakcím s léčivem, která pacient již užívá.

Na rozdíl od toho jsou doplňky stravy potraviny, které se od běžných potravin odlišují zvýšeným obsahem vitamínů, minerálních nebo jiných látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem. Byly vyrobeny za účelem doplnění běžné stravy spotřebitele na úroveň příznivě ovlivňující jeho zdravotní stav. Přestože jsou častým předmětem reklamy, není účinek a ověření obsahu látek uvedených výrobcem legislativou požadováno. U doplňků stravy není posuzována jejich účinnost, nejsou určené k léčbě ani předcházení nemoci. I u těchto přípravků obdrží pacient v lékárně všechny informace o správném užívání, a to i včetně možných interakcí s dlouhodobě užívanými léky, například antikoncepcí či léky na ředění krve, pokud jsou lékárníkovi informace o chronické medikaci dostupné.

„Nespornou výhodou pořízení léku bez předpisu i doplňku stravy v lékárně je pak jistota, že přípravky pochází z důvěryhodného zdroje, tj. od ověřených distributorů a výrobců. S padělkem se tak v lékárně pacienti na rozdíl od různých webových prodejců nesetkají. Navíc jsou všechny přípravky v lékárně prokazatelně skladovány v kontrolovaných podmínkách, které zajišťují zachování jejich kvality,“ doplňuje závěrem **Mgr. Aleš Krebs**.

Pro další informace:

Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident ČLnK:

+420 603 796 826, krebs@lekarnici.cz

PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D., viceprezident ČLnK:

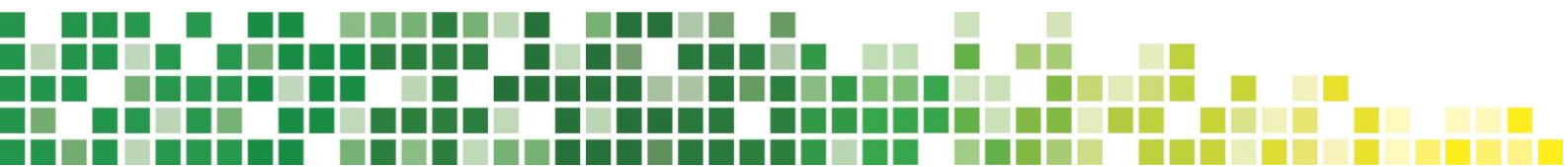
+420 604 344 754, kopeccky@lekarnici.cz

Mgr. Michaela Bažantová, tisková mluvčí ČLnK:

+420 776 365 213, bazantova@lekarnici.cz

www.lekarnici.cz

Váš lékárník – rádce ve zdraví i nemoci

Česká lékárnická
komora

Rozárčina 1422/9 | 140 02 Praha 42
tel.: 241090661 | fax: 241090672
www.lekarnici.cz | komora@lekarnici.cz

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. - 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

www.lekarnici.cz

Váš lékárník – rádce ve zdraví i nemoci

